

Bijlage 1

Groenbeheerplan

**Oostappengroep
GROENBEHEERPLAN
'HET PRINSENMEER'
2007**

April 2007

In opdracht van:

Oostappengroep
Ommelseweg 56
5721 WV Asten
t (0493) 681 111
F (0493) 681 110
www.prinsenmeer.nl

Opdrachtnemer

Bosgroep Zuid-Nederland
Huisvenseweg 14
5591 VD Heeze
Postbus 106
5660 AC Geldrop
t (040) 2066360
f (040) 2066361
www.bosgroepen.nl

Colofon

Opdrachtgever: Oostappengroep
Titel: Groenbeheerplan 'Het Prinsenmeer'
Status: Concept
Datum: Februari 2007
Auteur(s): B. Tindemans
Foto (s): N.v.t.

Contactpersoon: D. Lau
Projectnummer: 0601-5050

© Coöperatieve Bosgroep Zuid-Nederland U.A, februari 2007

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	
1.2	Leeswijzer	
2	Gebiedsbeschrijving	6
2.1	Ligging	
2.2	Bos	
2.3	Singel	
2.4	Parkeerplaats	
2.5	Bodem en waterhuishouding	
2.6	PNV	
3	Visie/doelstellingen	8
3.1	Veiligheid en functionaliteit	
3.2	Belevingswaarden	
3.3	Natuurwaarden	
4	Knelpunten	9
4.1	Bos	
4.2	Singel	
4.3	Parkeerplaats	
5	Beheermaatregelen	11
5.1	Bos	
5.2	Singel	
5.3	Parkeerplaats	
6	Samenvatting maatregelen	13
6.1	Veiligheid	
6.2	Belevingswaarde	
6.3	Natuurwaarde	
6.4	Maatregelenoverzicht	

Bijlage 1 Beheerkaart

Bijlage 2 Beplantingsplan parkeerplaats

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Oostappengroep bestaat uit 9 recreatieparken. Voor alle parken staan begrippen als kwaliteit, gastvrijheid, kindvriendelijkheid en een compleet vakantieaanbod centraal. Dit alles wil de Oostappengroep aanbieden in een groene, natuurlijke omgeving. Een groene natuurlijke omgeving zorgt voor rust. Mensen komen er dan ook voor hun rust of om te genieten van een welverdiende vakantie.

Momenteel wordt door de Oostappengroep hard gewerkt om de kwaliteit van het recreatiepark 'Het Prinsenmeer' te Asten-Ommel te verhogen en te waarborgen. Het verbeteren van de groene leefomgeving op het park vormt daarin een belangrijk onderdeel.

In dat kader is aan Bosgroep Zuid Nederland gevraagd een Groenbeheerplan op te stellen voor het aanwezige Bos, de huidige singel en de nieuwe parkeerplaats.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt op regionaal en lokaal niveau aangegeven waar 'Het Prinsenmeer' zich bevindt en wat het voor gebied is middels beschrijving van het bos, de singel, de parkeerplaats, de bodem, de waterhuishouding en de PNV.

Hoofdstuk 3 vormt kort de visie m.b.t. de genoemde groenelementen. Aan de hand hiervan wordt in hoofdstuk 4 beschreven welke knelpunten zich momenteel voordoen. In hoofdstuk 5 zijn de maatregelen beschreven die genomen moeten worden teneinde de knelpunten op te lossen. Hoofdstuk 6 betreft een korte samenvatting van het geconcludeerde voorts weergegeven in een maatregellentabel.

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Ligging

Recreatiepark 'Het Prinsenmeer' ligt ten noorden van Asten en zuiden van Helmond. Het park is bijna volledig omsloten door bestaand bos. Aan de zuidzijde de snelweg A67 en in het oosten liggen landbouwgronden. (zie figuur 1)

Figuur 1 Ligging van recreatiepark 'Het Prinsenmeer'

©Topografische dienst Emmen, 2003

De totale oppervlakte van het recreatiepark bedraagt bijna 50 hectare. Binnen dit gebied zijn verschillende recreatieve voorzieningen en landschapselementen aanwezig. Zo is er een parkeerplaats, een buiten- en een binnenzwembad, kampeerplaatsen, een stuk bos en een singel. Dit groenbeheerplan heeft betrekking op het bos, de singel en de beplanting op de nieuwe parkeerplaats.

2.2 Bos

In het noordelijke gedeelte van park ligt ca. 8,5 ha bos. Het bos bestaat voornamelijk uit grove dennen, Corsicaanse dennen en zeedennen. Daarnaast komen veelvuldig loofsoorten voor als inlandse eik, berk en Amerikaanse eik. Douglas, els, Amerikaanse vogelkers en robinia komen sporadisch voor. Er is geen struiklaag aanwezig vanwege de aanwezige staanplaatsen voor caravans.

2.3 Singel

Aan de oostkant van het park ligt een singel. Deze dient als afscherming tussen de camping en de Kranenvenweg. Deze singel bestaat uit de boomsoorten inlandse eik en berk. Tevens staan er verschillende struiksoorten als gewone vlier, lijsterbes, rode kornoelje en eenstijlige meidoorn. De vlieren zijn weinig vitaal omdat deze te lijden hebben onder de schaduwdruk van de bomen. De andere struiken hebben hier in mindere mate last van.

2.4 Parkeerplaats

In 2004 is door Bosgroep Zuid Nederland een beplantingsplan geschreven voor de nieuw aangelegde parkeerplaats. Om het beheer integraal te kunnen aansturen is het betreffende plan in bijlage 2 opgenomen. De benodigde maatregelen zijn wel apart opgenomen in de maatregelentabel in paragraaf 6.4.

2.5 Bodem en waterhuishouding

Het gebied bestaat uit een duinvaaggrond. Deze grond bestaat uit leemarme en zwak lemig fijn zand. De grondwatertrap is VII, wat inhoudt dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand dieper ligt dan 80 cm beneden maaiveld en de gemiddeld laagste grondwaterstand dieper ligt dan 120 cm beneden maaiveld. Dit betekent dat voor beplanting het grondwater onbereikbaar is voor de wortels. Vochtlevering geschiedt dan ook via de regen.

2.6 PNV

De PNV (potentieel natuurlijke vegetatie) die bij deze grond hoort, is het zogenaamde Berken-Zomereikenbos. De Potentieel Natuurlijke Vegetatie (PNV) is de plantengemeenschap die zich op een bepaalde locatie en op lange termijn, zonder menselijk ingrijpen, zal ontwikkelen (Van der Werf, 1991). In het Berken-Zomereikenbos domineert van nature de zomereik met (ruwe) berk. De struiklaag is normaal gesproken slechts spaarzaam ontwikkeld en bestaat hoofdzakelijk uit vuilboom en lijsterbes. Soorten die niet tot de PNV behoren, maar zich wel thuis voelen op deze arme zandbodems, zijn de grove den, Corsicaanse den, Amerikaanse eik en Amerikaanse vogelkers.

3 Visie/doelstellingen

Recreatiepark 'Het Prinsenmeer' heeft ten aanzien van het groen op het park de volgende visie/doelstellingen:

3.1 Veiligheid en functionaliteit

Het park dient gastvrij en kindvriendelijk te zijn. Veiligheid is daarbij van cruciaal belang. Veiligheid vormt dan ook het belangrijkste uitgangspunt voor het beheer van het aanwezige groen op het park.

3.2 Belevingswaarden

Een grote meerwaarde van het recreatiepark is de ligging in het groen. Ook aan de belevingswaarde van het groen op het park zelf dient veel aandacht te worden besteed.

3.3 Natuurwaarden

Het groen op het park dient goed te passen bij het aanwezige groen in de omgeving. Daarbij dient de vegetatie zo veel als mogelijk aan te sluiten op de Potentieel Natuurlijke Vegetatie (PNV).

4 Knelpunten

4.1 Bos

4.1.1 Veiligheid/functionaliteit

Van het aanwezige bos is het kronendak volledig gesloten. Dit heeft tot gevolg dat de hier aanwezige recreatieve verblijfplaatsen volledig overschaduwd worden. Dit leidt weer tot lagere temperaturen, een hogere luchtvochtigheid en veel bladafval. Voor de bestaande voorzieningen en de recreanten die hier gebruik van maken heeft dit nadelige consequenties. Door de dichte stand hebben de aanwezige bomen tevens een kleine kroon ontwikkeld. Hierdoor zijn bomen minder vitaal. Slechte vitaliteit leidt uiteindelijk tot sterfte en daarmee de kans op omvallen. Ook dode takken in kronen kunnen plotseling afbreken en vallen. Vallend hout kan leiden tot materiële en/of lichamelijke schade. Veel bomen vormen in de huidige toestand dus een potentiële bedreiging voor de veiligheid.

4.1.2 Belevingswaarden

De grove- en Corsicaanse dennen opstanden hebben bijna overal een kroonsluiting van 100%. Dit heeft geleid tot het ontbreken van een struiketage. Door het gebrek aan menging en struiken heeft het bos een eentonig en op sommige plaatsen donker karakter.

4.1.3 Natuurwaarden

De huidige natuurwaarden zijn gering. Dit komt voornamelijk door het aandeel uitheemse boomsoorten. Dit zijn soorten die hier niet van nature thuishoren. Hierdoor zijn er ook weinig organismen die aan deze boomsoorten gebonden zijn. Het is dus ook qua organismen een natuurarm bos. Daarnaast heeft het bos weinig structuur. Hoe meer structuur in de vorm van licht en verschillende etages aan beplanting, hoe hoger de natuurwaarden van een bos.

4.2 Singel

4.2.1 Veiligheid/functionaliteit

De singel heeft als voornaamste functie het afschermen van het park van de openbare weg. Op een aantal plekken begint de singel steeds transparanter te raken. Hierdoor ontstaan er doorkijkmogelijkheden die in verband met de privacy niet gewenst zijn.

4.2.2 Belevingswaarden

Met name de aanwezige vlierstruiken hebben te lijden onder de schaduwdruk van de aanwezige bomen. De vlieren zijn daardoor een stuk minder vitaal. De afstervende struiken doen afbreuk aan de belevingswaarde van de singel.

4.2.3 Natuurwaarden

De struiklaag is op sommige stukken behoorlijk open. Een dichtere singel biedt meer schuilgelegenheid voor tal van flora en fauna.

4.3 Parkeerplaats

Zie bijlage 2.

5 Beheermaatregelen

5.1 Bos

Om meer licht en lucht te creëren dient het bos gedund te worden. Daarbij dienen de sterkste of vitaalste bomen te worden vrijgesteld ten koste van de zwakkere. Het voordeel is dat de bomen die vrijgesteld worden meer ruimte krijgen. Hierdoor zullen de boom ook meer in de dikte gaan groeien en zich steviger vestigen.

Dood takhout in de kronen komt met name in de oudere bomen voor. Dit betreft dan met name de inlandse eiken en de Amerikaanse eiken. Deze bomen moeten daarom met regelmaat gecontroleerd worden en indien nodig worden gesnoeid.

Ook bomen met stamschade moeten in de gaten worden gehouden omdat schimmels en ziekten hierdoor de boom binnendringen en hem zodanig kunnen verzwakken dat hij afsterft of omwaait. Zodra een boom veel stamschade heeft is omzagen de enige optie om de veiligheid te waarborgen. Om het bos gevarieerder te maken worden de minst voorkomende soorten zoveel mogelijk vrijgesteld. Dat wil zeggen dat in de opstanden met veel grove- en Corsicaanse dennen de berk, inlandse eik en zeedennen worden vrijgesteld en in de opstanden met veel eik en berk de grove- en Corsicaanse dennen.

Naast afwisseling in boomsoorten zijn ook markante bomen een belangrijke factor voor de belevingswaarde. In allerlei opzichten kan een boom als markant gezien worden, zo zijn er bomen die een stuk groter zijn dan de rest van de opstand, bomen met een bijzondere groeivorm of soorten die maar sporadisch voorkomen op het recreatiepark. Zulke bomen worden vrijgesteld om hun markante waarde extra op te laten vallen. Aanwezige markante soorten zijn: Amerikaanse eik, Zeeden, Amerikaanse vogelkers en robinia.

Ook opvallend zijn de grote Amerikaanse vogelkersen. Deze soort wordt ook wel de bospest genoemd. Dit komt door de makkelijke natuurlijke verspreiding en de hoge concurrentiekracht waardoor deze soort andere beplanting volledig kan verdringen. In de meeste bossen worden ze daarom dan ook bestreden.

De exemplaren op het park zien ze er erg mooi uit en geven de afwisseling in het bos een extra dimensie. Door het intensieve beheer op het park krijgt de Amerikaanse vogelkers weinig kans zich te verjongen en zullen genoemde problemen zich dus ook niet snel voordoen. Daarom is er voor gekozen deze soort hier te handhaven. Aanwezige exemplaren dienen daarom vrijgesteld worden. Verder is het moeilijk om hoge(re) natuurwaarden te realiseren. Wanneer je hier namelijk je uitheemse soorten gaat bestrijden gaat de nu aanwezige variatie in boomsoorten verloren. Amerikaanse eik, robinia, Corsicaanse- en zeeden zijn namelijk geen inheemse soorten.

5.2 Singel

Voor het behoud en versterking van de functie van de singel is het van belang dat de aanwezige bomen geen gesloten kronendak kunnen vormen. Dit heeft namelijk tot gevolg dat de aanwezige struiken slecht groeien en uiteindelijk afsterven. En deel van de bomen dient dan ook verwijderd te worden. De aanwezige jongere inlandse eiken dienen daarbij gespaard en vrijgesteld te worden. Daarnaast dienen de transparante stukken dicht geplant te worden. Dit dient te gebeuren met inheemse besdragende struiksoorten. Hierdoor ontstaan meer schuil- en foerageermogelijkheden voor insecten, vogels en kleine zoogdieren. Ook de belevingswaarde neemt hierdoor toe. Soorten die gebruikt kunnen worden zijn gewone vlier, lijsterbes en rode kornoelje. Deze soorten bloeien in het voorjaar.

5.3 Parkeerplaats

Zie bijlage 2

6 Samenvatting maatregelen

Hieronder worden per aandachtspunt de beheermaatregelen kort opgesomd. In de kruistabel is per maatregel aangegeven welke aandachtspunten eraan gerelateerd zijn.

6.1 Veiligheid

- Vellen van dode bomen, ter voorkoming dat ze omvallen of waaïen.
- Verwijderen van dood hout uit de kronen.
- Dunnen van het bos
 - Het betreft hier (met name) de grove- en Corsicaanse dennen opstanden.
 - Om menging te verbeteren.
 - Ter verhoging van de vitaliteit en stabiliteit van de blijvende bomen.
 - Om meer licht en lucht op de bodem te krijgen.
- Controleren van bomen op stamschade; indien aanwezig, nagaan of:
 - De schade overgroeïd wordt, zo ja, geen directe maatregel nodig.
 - De boom verminderde vitaliteit vertoont, zo ja, de boom in de gaten houden of hij verder verzwakt en risico's gaat opleveren.
- Aanplant (hoge) beukenhagen op het nieuwe parkeerterrein om overlast op de rijksweg te voorkomen. Controle op het aanslaan van de beplanting. Bij aanhoudende droogte water geven.

6.2 Belevingswaarde

- Mengsoorten vrijstellen, ter verhoging van de afwisseling in boomsoorten.
- Markante bomen vrijstellen.
 - Het betreft hier de soorten zeeden, Amerikaanse vogelkers, robinia, Amerikaanse eik (dikker dan 50 cm), een aantal grotere Corsicaanse dennen en inlandse eiken en de grote Amerikaanse vogelkersen.
- In de singel (waar nodig) aanplant van lijsterbes, gewone vlier en rode kornoelje.
- Controle op het aanslaan van de aanplant.
- In de singel inlandse eik en berk uit de boomlaag verwijderen, ter stimulering van de lichtval op de bodem. Jonge eiken vrijstellen.

6.3 Natuurwaarde

- Mengsoorten vrijstellen, ter verhoging van de afwisseling in boomsoorten.
 - Met andere woorden, in de naaldopstanden de loofsoorten vrijstellen en in de loofopstanden juist de naaldsoorten vrijstellen.
- Jongere bomen vrijstellen, ter verhoging van de afwisseling in leeftijd.
 - Het betreft hier de soorten inlandse eik, berk en grove den.
- Waar eerder Amerikaanse eik is afgezet, hiervan de uitlopers opnieuw afzetten.

6.4 Maatregelenoverzicht

Maatregel	Veiligheid	Belevingswaarde	Natuurwaarde
Bos			
Dunning t.b.v. menging, vitaliteit, stabiliteit en lichtval op de bodem (1 x per 8 jaar)	X	X	
Jonge(re) bomen vrijstellen (1 x per 8 jaar)		X	X
Vrijstellen markante bomen (1 x per 8 jaar)		X	
Verwijderen dode bomen (jaarlijks)	X		
Verwijderen dood hout uit kronen (jaarlijks)	X		
Controle op stamschade (jaarlijks)	X		
Verwijderen beschadigde bomen (jaarlijks)	X		
Verwijderen opslag Amerikaanse eik (1 x per 8 jaar)			X
Singel			
Verwijderen bomen uit singel (eenmalig)		X	X
Aanplant struiken (eenmalig)		X	X
Parkeerplaats			
Aanplant beplanting conform beplantingsplan (najaar 2007)	x	x	X
Jaarlijks onderhoud (scheren) hagen (beuk en liguster)	x		
1 ^e twee jaar bosplantsoen bij droogte water geven (o.a. mantels en hagen)			
1 ^e vier jaar laanplantsoen bij droogte water geven			

Tabel 1 Maatregelen opgesplitst naar aandachtspunten

Bijlage 1 **Beheerkaart**

Bijlage 2 **Beplantingsplan parkeerplaats**

